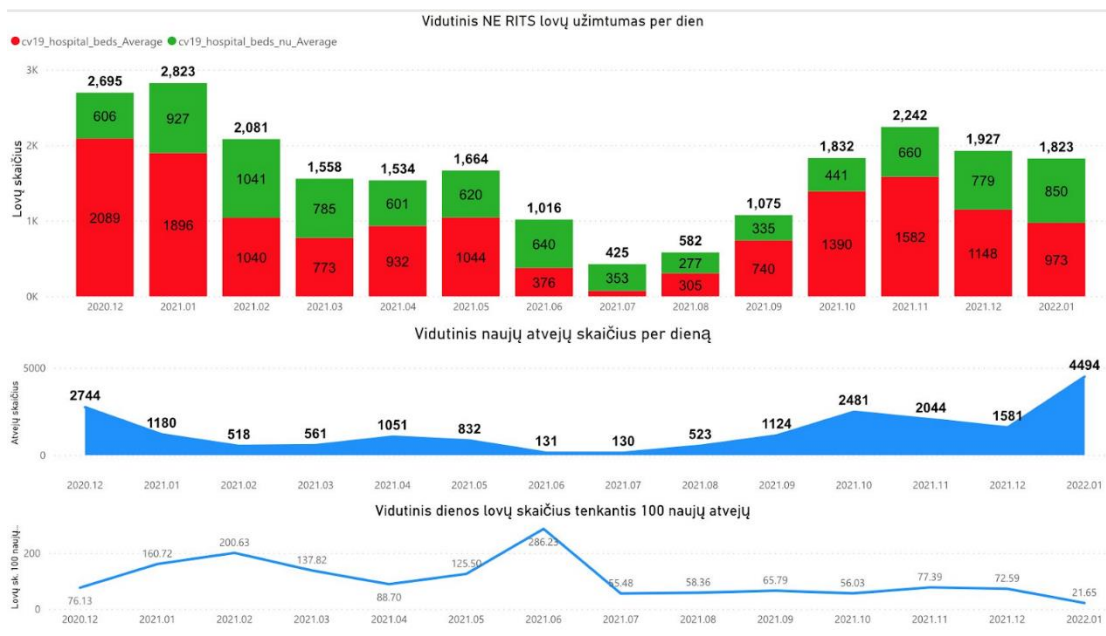

DĖL RIBOJIMŲ PANAIKINIMO

Atsižvelgiant į pandeminės situacijos pokyčius Lietuvoje ir pasaulyje bei tai, kad:

1. COVID-19 omikron atmaina panašiai užsikrečiama nepriklausomai nuo vakcinacijos. Nėra žinomų efektyvių omikron stabdymo priemonių, kurios nedarytų neproporcingos žalos visuomenės įprastam gyvenimui. Griežta COVID-19 kontrolė ištempia problemą laike ir dėl to tik kenkia, nes ilginiui išvengti užsikrėtimo beveik neįmanoma.
2. Taikomų priemonių našta yra didelė, nauda – abejotina, o žala – akivaizdi (riboja žmogaus teises, brangiai kainuoja, kenkia asmens ir visuomenės sveikatai). Diskriminacija ir konstitucinių žmogaus teisių varžymas yra nepagrįsti ir neproporcingi.
3. Vienas pagrindinių argumentų įvedant galimybių pasą ir kitus ribojimus buvo ligoninių apkrova, „lovų“ užimtumas. Pastarojo laikotarpio duomenimis, lovų užimtumas kylant atvejų skaičiui išlieka stabilus, dabar lovų užimta mažiau negu 2021 m. sausį ar gruodį.

4. Įprastai į ligoninę dėl omikron atmainos paguldytų pacientų ligos eiga yra lengvesnė.
5. Lietuvoje yra ne tik daug pasiskiepijusių dviem ar trimis dozėmis, bet taip pat daugiau kaip 0,5 mln. persirgusių asmenų, o teigiami antikūnų testai sudaro 87 proc. Visa tai reiškia, kad dauguma gyventojų imunizuota ir apsaugota nuo sunkios infekcijos eigos.
6. Dėl pandemijos įvestų ribojimų mažinimas arba visiškas atsisakymas planuojamas vis daugiau valstybių ir regionų: Danijoje, Norvegijoje, Anglijoje, Ispanijoje ir kitur.

Sveikatos teisės institutas siūlo nedelsiant pereiti nuo draudimų politikos prie rekomendacijų bei panaikinti dėl COVID-19 pandemijos įvestus ribojimus. Pirmiausiai:

- panaikinti galimybių pasą, kuris neatlieka jokios COVID-19 kontrolės funkcijos ir nepagrįstai riboja asmenų konstitucines teises;
- panaikinti visuotinį medicininių kaukių ar respiratorių reikalavimą, paliekant rekomendaciją, leidžiančią apsispręsti dėl šios priemonės naudojimo kiekvienam asmeniškai;
- panaikinti privalomą simptomų neturinčių asmenų testavimą, įskaitant ir privalomą periodinį profilaktinį testavimą darbuotojams;
- panaikinti privalomą izoliacijos reikalavimą grįžus/atvykus iš užsienio valstybių;
- vakcinaciją nuo COVID-19 orientuoti į rizikos grupes, laikantis laisvo ir informuoto sutikimo principo.

Taip pat siūlome išbraukti COVID-19 iš ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų sąrašo ir pereiti nuo skubių priemonių prie ilgalaikio ir tvaraus kvėpavimo takų infekcijų stebėjimo kaip [rekomenduojama Europos ligų profilaktikos ir kontrolės centras](#).

Direktorius

Dr. Rimas Jankūnas